

NOVI TEKST 7 3 2016.
12-15

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA**

**NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG
POREZNOG ZAKONA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, ožujak 2016.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Opći porezni zakon („Narodne novine“, br. 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13 i 26/15 u daljnjem tekstu: OPZ) donesen je 2008. godine i stupio je na snagu 1. siječnja 2009. godine. OPZ uređuje sve bitne značajke porezno-pravnog odnosa, odnosno prava i obveze sudionika u tom odnosu (poreznih tijela i poreznih obveznika) te postupovne odredbe za njihovu primjenu. Od dana stupanja na snagu OPZ mijenjan je i dopunjavan nekoliko puta s ciljem efikasnijeg reguliranja odnosa između poreznih obveznika i poreznih tijela. Posljednjim Izmjenama i dopunama OPZ-a proširena je i precizirana definicija porezne tajne, propisana je ovlast poreznog tijela donositi obvezujuća mišljenja o poreznom tretmanu budućih i namjeravanih transakcija, dopunjene su odredbe kod ispravka porezne prijave te su propisani uvjeti i način sklapanja upravnog ugovora i porezne nagodbe.

Ovim Prijedlogom zakona propisuje se usklađivanje s pravnom stečevinom Europske unije u području administrativne suradnje radi sprječavanja poreznih utaja i izbjegavanja plaćanja poreza, odnosno usklađivanje s Direktivom Vijeća 2014/107/EU o izmjeni Direktive 2011/16/EU u pogledu obvezne automatske razmjene informacija u području oporezivanja. Time se proširuje automatska razmjena informacija između država članica EU s podacima o financijskim računima koje će izvještajne financijske institucije biti dužne utvrditi, sukladno pravilima dubinske analize i dostaviti Poreznoj upravi, sukladno pravilima izvješćivanja.

Ovim Prijedlogom zakona stavlja se izvan snage glava IX., članci od 195. do 205. OPZ-a kojima su prenesene odredbe Direktive Vijeća 2003/48/EZ o oporezivanju dohotka od kamata na štednju. Nakon donošenja Direktive 2014/107/EU, donošenjem Direktive Vijeća (EU) 2015/2060 predloženo je stavljanje izvan snage Direktive Vijeća 2003/48/EZ. Razlog za stavljanje izvan snage Direktive Vijeća 2003/48/EZ je taj što Direktiva Vijeća 2014/107/EU općenito ima šire područje primjene od Direktive Vijeća 2003/48/EZ te je njome predviđeno da u slučajevima preklapanja prednost ima Direktiva Vijeća 2014/107/EU. Kako bi se osigurao neometani nastavak automatskog izvješćivanja o informacijama o financijskim računima, stavljanje izvan snage Direktive 2003/48/EZ trebalo bi se primjenjivati od istog dana kao i dan početka primjene mjera utvrđenih u Direktivi 2014/107/EU. Kako je propisano stavljanje izvan snage Direktive Vijeća 2003/48/EZ s 31. prosincem 2015. godine, navedene odredbe OPZ-a kojima su bile prenesene odredbe Direktive Vijeća 2003/48/EZ ovim Prijedlogom zakona stavlja se izvan snage s 01. siječnja 2016. godine.

Ovim Prijedlogom zakona propisuje se retroaktivna primjena odredbe članka 5. ovoga Prijedloga zakona. Naime, posebno opravdani razlozi radi kojih je propisano povratno

djelovanje odredbi članka 5. ovoga Prijedloga zakona, ogleda se u potrebi za pravovremenom primjenom pravila izvješćivanja i dubinske analize koju provode financijske institucije. Naime, odredba članka 5. ovoga Prijedloga zakona, a kojom se prenose odredbe Direktive Vijeća 2014/107/EU u hrvatsko zakonodavstvo, odnose se na razmjenu informacija o financijskim računima koji obuhvaćaju odgovarajuća izvještajna razdoblja i porezna razdoblja koja započinju počevši s 01. siječnja 2016. godine. Stoga, kako bi se osigurala dosljednost u primjeni u svim državama članicama EU te kako se ne bi zadržavale informacije obrađene u skladu s Direktivom Vijeća 2014/107/EU dulje nego što je potrebno za ostvarivanje njezine svrhe, u pogledu navedenog članka iskorištena je mogućnost povratnog djelovanja, a sve sukladno članku 90. stavku 5. Ustava kojim je propisano da iz posebno opravdanih razloga pojedine odredbe zakona mogu imati povratno djelovanje.

Radi povećanja međunarodne suradnje i primjene mnogih međunarodnih ugovora u poreznim stvarima nužno je naznačiti da se davanje obavijesti odnosi i na primjenu međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Prijedloga zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno odredbama članaka 204. i 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13) predlaže se da ovaj Prijedlog zakona bude donesen po hitnom postupku. S obzirom da je Direktivom Vijeća 2014/107/EU od 9. prosinca 2014. izmijenjena Direktiva Vijeća 2011/16/EU u pogledu obvezne automatske razmjene informacija u području oporezivanja, ovim se Prijedlogom zakona izvršava usklađivanje s tom Direktivom. Kako bi se mogli postići zadani ciljevi i poštivati rokovi predlaže se donošenje ovoga Prijedloga zakona po hitnom postupku.

V. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA

Tekst ovoga Prijedloga zakona dan je u obliku Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona, s Konačnim prijedlogom Zakona.

VI. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

Prilaže se tekst odredbi Općeg poreznog zakona („Narodne novine“, br. 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13 i 26/15) koje se mijenjaju i dopunjuju.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA

Članak 1.

U Općem poreznom zakonu („Narodne novine“, br. 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13 i 26/15) članak 1.a mijenja se i glasi:

„– Direktiva Vijeća 2010/24/EU od 16. ožujka 2010. o uzajamnoj pomoći pri naplati tražbina povezanih s porezima, carinama i drugim mjerama (SL L 84, 31. 3. 2010., str. 1.), (u daljnjem tekstu: Direktiva 2010/24/EU)

– Direktiva Vijeća 2011/16/EU od 15. veljače 2011. o administrativnoj suradnji na području oporezivanja koja zamjenjuje Direktivu 77/799/EEZ (SL L 64, 11. 3. 2011., str. 1.), (u daljnjem tekstu: Direktiva 2011/16/EU)

– Direktiva 2014/107/EU od 9. prosinca 2014. o izmjeni Direktive 2011/16/EU u pogledu obvezne automatske razmjene informacija u području oporezivanja (SL L 359, 16.12.2014., str. 1. – 29.), (u daljnjem tekstu: Direktiva 2014/107/EU)

– Direktiva Vijeća (EU) 2015/2060 od 10. studenoga 2015. o stavljanju izvan snage Direktive 2003/48/EZ o oporezivanju dohotka od kamate na štednju, (SL L 301, 18.11.2015.) (u daljnjem tekstu: Direktiva Vijeća (EU) 2015/2060).“.

Članak 2.

U članku 69. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Porezni obveznik i druge osobe koje raspolažu podacima bitnima za oporezivanje, primjenu međunarodnih ugovora ili vode vlasničke pozicije vrijednosnih papira te upisnike o imovini i pravima poreznih obveznika dužni su na zahtjev poreznog tijela dostaviti podatke potrebne za utvrđivanje porezne obveze, primjenu međunarodnih ugovora, provedbu ovrhe i mjera osiguranja.“.

Članak 3.

Članak 172. mijenja se i glasi:

„Ministarstvo financija, Porezna uprava i Carinska uprava nadležne su za administrativnu suradnju na području poreza.“.

Članak 4.

Članak 177. mijenja se i glasi:

„(1) Automatska razmjena informacija označava sustavnu dostavu unaprijed određenih informacija drugim državama članicama o rezidentima tih država članica, bez prethodnog zahtjeva i u unaprijed utvrđenim redovitim razdobljima.

(2) Automatska razmjena informacija iz stavka 3. ovoga članka obuhvaća sljedeće kategorije dohotka i imovine, kako su propisane u zakonodavstvu Republike Hrvatske:

1. dohodak od nesamostalnog rada
2. primitke članova upravnih odbora i upravnih vijeća
3. proizvode životnog osiguranja koji nisu obuhvaćeni drugim pravnim instrumentima razmjene informacija i drugim sličnim mjerama Europske unije
4. mirovine
5. vlasništvo nad nekretninama i dohodak od imovine i imovinskih prava.

(3) Ministarstvo financija, Porezna uprava automatskom razmjenom dostavlja informacije iz stavka 2. ovoga članka nadležnim tijelima drugih država članica, koje su joj dostupne, a odnose se na porezno razdoblje počevši od 1. siječnja 2014.

(4) Automatska razmjena informacija iz stavka 3. ovoga članka provodi se najmanje jedanput godišnje, u roku 6 mjeseci istekom poreznog razdoblja tijekom kojeg su informacije postale dostupne.“

Članak 5.

Iza članka 177. dodaje se naslov iznad članka i članak 177.a koji glase:

„Obvezna automatska razmjena informacija o financijskim računima“

Članak 177.a

(1) Automatska razmjena informacija o financijskim računima obuhvaća sljedeće informacije:

1. ime i prezime, adresa, država(-e) rezidentnosti, osobni identifikacijski broj (OIB), porezni identifikacijski broj ili više njih, datum i mjesto rođenja (u slučaju fizičke osobe) svake osobe o kojoj se izvješćuje i koja je imatelj računa i, u slučaju subjekta koji je imatelj računa i za koji je nakon primjene pravila dubinske analize utvrđeno da ima jednu ili više osoba koje nad njim imaju kontrolu, a koje su osobe o kojima se izvješćuje, naziv, adresa, država(-e) rezidentnosti, osobni identifikacijski broj (OIB), porezni identifikacijski broj subjekta ili više subjekata

te ime i prezime, adresa, država(-e) rezidentnosti, osobni identifikacijski broj (OIB), porezni identifikacijski broj ili više njih, datum i mjesto rođenja svake osobe o kojoj se izvješćuje

2. broj računa (ili ako nema broja računa, funkcionalno istovjetna oznaka)
3. naziv i identifikacijski broj (ako postoji) izvještajne financijske institucije
4. stanje računa ili vrijednost (uključujući, u slučaju ugovora o osiguranju ili ugovora o rentnom osiguranju uz mogućnost isplate otkupne vrijednosti police, novčanu ili otkupnu vrijednost) na kraju relevantne kalendarske godine ili drugog odgovarajućeg izvještajnog razdoblja ili ako je tijekom te godine ili tog razdoblja račun zatvoren, informaciju o zatvaranju računa
5. u slučaju skrbničkog računa:
 - ukupan bruto iznos kamata, ukupan bruto iznos dividendi i ukupan bruto iznos drugog prihoda ostvarenog od imovine na računu, u svakom slučaju ono što je plaćeno ili pripisano na račun (ili u vezi s računom) tijekom kalendarske godine ili drugog odgovarajućeg izvještajnog razdoblja i
 - ukupni bruto primici od prodaje ili otkupa financijske imovine, plaćeni ili pripisani na račun tijekom kalendarske godine ili drugog odgovarajućeg izvještajnog razdoblja u kojem je izvještajna financijska institucija djelovala kao skrbnik, broker, opunomoćenik ili zastupnik imatelja računa po nekoj drugoj osnovi
6. u slučaju depozitnog računa, ukupan bruto iznos kamata plaćenih ili pripisanih na račun tijekom kalendarske godine ili drugog odgovarajućeg izvještajnog razdoblja i
7. u slučaju računa koji nije naveden u točkama 5. ili 6. ovoga stavka, ukupan bruto iznos plaćen ili pripisan na račun imatelja računa tijekom kalendarske godine ili drugog odgovarajućeg izvještajnog razdoblja u kojem je izvještajna financijska institucija obveznik ili dužnik, uključujući zbirni iznos isplata po osnovi otkupa imatelju računa tijekom kalendarske godine ili drugog odgovarajućeg izvještajnog razdoblja.

(2) Informacije iz stavka 1. ovoga članka izvještajne financijske institucije obvezne su prikupljati sukladno pravilima izvješćivanja i dubinske analize te dostaviti Ministarstvu financija, Poreznoj upravi do 30. lipnja tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

(3) Ako izvještajne financijske institucije u kalendarskoj godini za koju se izvješćuje nisu identificirale račune o kojima se izvješćuje, obvezne su o tome obavijestiti Ministarstvo financija, Poreznu upravu u roku iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Ministarstvo financija, Porezna uprava automatskom razmjenom dostavlja informacije iz stavka 1. ovoga članka nadležnim tijelima drugih država članica, koje se odnose na porezno razdoblje, do 30. rujna tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

(5) Automatska razmjena informacija iz stavka 1. ovoga članka odvija se elektroničkim putem u propisanom formatu objavljenom na internetskim stranicama Ministarstva financija, Porezne uprave.

(6) Izvještajne financijske institucije mogu koristiti vanjske pružatelje usluga radi izvršavanja obveza iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, ali su te obveze i nadalje odgovornost izvještajnih financijskih institucija.

(7) Ministar financija utvrdit će Popis subjekata i računa koje treba tretirati kao neizvještajne financijske institucije i kao isključene račune sukladno pravilima dubinske analize.

(8) Ministarstvo financija, Porezna uprava osigurava da neizvještajne financijske institucije i isključeni računi udovoljavaju svim zahtjevima sukladno pravilima dubinske analize i po potrebi ažurira Popis iz stavka 7. ovoga članka.

(9) Ministar financija pravilnikom će urediti definicije pojmova, pravila izvješćivanja i dubinske analize potrebne za provedbu ovoga članka.“.

Članak 6.

U članku 182. iza stavka 5. dodaju se stavci 6.,7. i 8. koji glase:

„(6) Neovisno o stavcima od 1. do 5. ovoga članka, izvještajne financijske institucije prikupljaju i dostavljaju informacije iz članka 177.a ovoga Zakona u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

(7) Informacije iz stavka 177.a ovoga Zakona vode se u skladu s člancima 56. i 57. Općeg poreznog zakona.

(8) Izvještajne financijske institucije i Ministarstvo financija, Porezna uprava smatraju se voditeljima zbirke osobnih podataka iz članka 177.a ovoga Zakona a u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita osobnih podataka .“.

Članak 7.

U članku 207. stavku 1. iza točke 16. dodaje se točka 17. koja glasi:

„(17) ako ne prikuplja propisane informacije, ne provodi dubinsku analizu, ne utvrđuje račune o kojima se izvješćuje i ne izvješćuje o njima, ako ne izvješćuje u roku, u propisanom obliku, Ministarstvo financija, Poreznu upravu (članak 177.a, stavci 1.,2.,3.,5. i 9.).

U članku 207. stavku 2. iza riječi „stavka 1.“ dodaje se tekst „točaka 1. do 5. i 7. do 14.“.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 8.

(1) Ministar financija će pravilnik iz članka 177.a stavka 9. ovoga Zakona, koji je dodan člankom 5. ovoga Zakona, donijeti u roku 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministar financija će utvrditi Popis iz članka 177.a stavka 7. ovoga Zakona, koji je dodan člankom 5. ovoga Zakona u roku 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 9.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe glave IX. članka 195. do 205. Općeg poreznog zakona („Narodne novine“, br. 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13 i 26/15) osim odredaba: članka 200. i 202. Općeg poreznog zakona koje prestaju važiti 5. listopada 2016. ili po ispunjenju obveze, članka 204. stavka 7. Općeg poreznog zakona koje prestaju važiti 31. prosinca 2016. i članka 204. stavaka 2. do 6. Općeg poreznog zakona koje prestaju važiti ispunjenjem obveza koje iz njih proizlaze.

(2) Ministarstvo financija, Porezna uprava dostavit će automatskom razmjenom nadležnim tijelima drugih država članica informacije iz članka 177.a stavka 1. ovoga Zakona, koji je dodan člankom 5. ovoga Zakona koje se odnose na porezno razdoblje, počevši od 1. siječnja 2016.

Članak 10.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Navodi se propis Europske unije koji se prenosi u tekst Konačnog prijedloga zakona. Navedeno je u skladu s obvezom iz Odluke o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije (NN 93/11) koju je Vlada Republike Hrvatske donijela 14. srpnja 2011. godine.

Uz članak 2.

Radi povećanja međunarodne suradnje i primjene mnogih međunarodnih ugovora u poreznim stvarima nužno je naznačiti da se davanje obavijesti prema članku 69. OPZ-a odnosi i na primjenu međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

Uz članak 3.

Navodi se da su Ministarstvo financija, Porezna uprava i Carinska uprava nadležne za administrativnu suradnju na području poreza.

Uz članak 4.

Propisuje se definicija automatske razmjene informacija i rok za razmjenu informacija o pet kategorija dohotka i kapitala.

Uz članak 5.

Propisuje se proširenje obvezne automatske razmjene informacija sukladno Direktivi Vijeća 2014/107/EU koja se odnosi na prikupljanje i razmjenu informacija o financijskim računima rezidenata drugih država članica te pravilima izvješćivanja i dubinskoj analizi u skladu s definiranim rokovima. Propisuje se odredba da će ministar financija pravilnikom urediti definicije te pravila za izvješćivanje i dubinsku analizu.

Uz članak 6.

Glede prikupljanja i dostave informacija izvještajnim financijskim institucijama propisuje se postupanje u skladu sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka. Propisuje se vođenje podataka u skladu sa člancima 56. i 57. OPZ-a. Propisuje se da se izvještajne financijske institucije i Ministarstvo financija, Porezna uprava smatraju voditeljima zbirke osobnih podataka u skladu sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka.

Uz članak 7.

Propisuju se prekršajne odredbe za neprikupljanje informacija, neprovođenje dubinske analize, neutvrđivanje računa o kojima se izvješćuje i ne izvješćivanje o njima u propisanom roku i obliku Ministarstvu financija, Poreznoj upravi sukladno članku 177. a ovoga Zakona.

Uz članak 8.

Propisuje se ovlast ministru financija da propiše pravilnik kojim će se detaljno urediti definicije pojmova, pravila izvješćivanja i dubinske analize potrebne za provedbu članka 177. a ovoga Zakona. Propisuje se ovlast ministru financija da utvrdi Popis subjekata i računa koje treba tretirati kao neizvještajne financijske institucije i kao isključene račune sukladno pravilima dubinske analize.

Uz članak 9.

Propisuje se da prestaju važiti odredbe glave IX. članka 195. do 205. Općeg poreznog zakona („Narodne novine“, br. 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13 i 26/15) osim odredaba: članka 200. i 202. Općeg poreznog zakona koje prestaju važiti 5. listopada 2016. ili po ispunjenju obveze, članka 204. stavka 7. Općeg poreznog zakona koje prestaju važiti 31. prosinca 2016. i članka 204. stavaka 2. do 6. Općeg poreznog zakona koje prestaju važiti ispunjenjem obveza.

Propisuje se retroaktivna primjena članka 177.a stavka 1. ovoga Zakona, koji je dodan člankom 5. ovoga Zakona, kojim se prenose odredbe Direktive Vijeća 2014/107/EU. Naime, odredba članka 177.a stavka 1. ovoga Zakona, koji je dodan člankom 5. ovoga Zakona odnosi se na razmjenu informacija o financijskim računima koji obuhvaćaju odgovarajuća izvještajna razdoblja i porezna razdoblja koja započinju s 01 siječnja 2016. godine. Stoga, kako bi se osigurala dosljednost u primjeni u svim državama članicama EU te kako se ne bi zadržavale informacije obrađene u skladu s Direktivom Vijeća 2014/107/EU dulje nego što je

potrebno za ostvarivanje njezine svrhe, u pogledu navedenog članka iskorištena je mogućnost povratnog djelovanja, a sve sukladno članku 90. stavku 5. Ustava kojim je propisano da iz posebno opravdanih razloga pojedine odredbe zakona mogu imati povratno djelovanje.

Uz članak 10.

Propisuje se stupanje na snagu Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU

OPĆI POREZNI ZAKON

(Narodne novine broj 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13 i 26/15)

Prijenos i provedba propisa Europske unije

Članak 1.a

(1) Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive Europske unije:

– Direktiva Vijeća 2003/48/EZ od 3. lipnja 2003. o oporezivanju dohotka od štednje isplaćenog u obliku kamata (SL L 157, 26. 6. 2003., str. 38.), (u daljnjem tekstu: Direktiva 2003/48/EZ),

– Direktiva Vijeća 2010/24/EU od 16. ožujka 2010. o uzajamnoj pomoći pri naplati tražbina povezanih s porezima, carinama i drugim mjerama (SL L 84, 31. 3. 2010., str. 1.), (u daljnjem tekstu: Direktiva 2010/24/EU),

– Direktiva Vijeća 2011/16/EU od 15. veljače 2011. o administrativnoj suradnji na području oporezivanja koja zamjenjuje Direktivu 77/799/EEZ (SL L 64, 11. 3. 2011., str. 1.), (u daljnjem tekstu: Direktiva 2011/16/EU).

(2) Ovim se Zakonom utvrđuje tijelo nadležno za provedbu Uredbe Vijeća (EU) br. 904/2010 od 7. listopada 2010. o administrativnoj suradnji i suzbijanju prijevare u području poreza na dodanu vrijednost.

Davanje obavijesti

Članak 69.

(1) Porezni obveznik i druge osobe koje raspolažu podacima bitnima za oporezivanje ili vode vlasničke pozicije vrijednosnih papira, te upisnike o imovini i pravima poreznih obveznika dužni su na zahtjev poreznog tijela dostaviti podatke potrebne za utvrđivanje porezne obveze, provedbu ovrhe i mjera osiguranja.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka koje podatke vode u elektroničkom obliku dužne su ih na zahtjev poreznog tijela dostaviti u elektroničkom obliku.

(3) U vođenju poreznog postupka porezno tijelo ovlašteno je od poreznog obveznika tražiti obavijesti o njegovu poslovanju u tuzemstvu i inozemstvu, o njegovim pojedinim poslovima te o izvorima sredstava za nabavu poslovne i osobne imovine.

(4) Porezno tijelo može zatražiti usmeno davanje obavijesti iz stavka 1. i 3. ovoga članaka i o tome sastaviti zabilješku.

(5) O usmenoj obavijesti sastavit će se zabilješka koja mora sadržavati imena i prezimena nazočnih osoba, mjesto, dan i bitan sadržaj obavijesti, a potpisuju je službena osoba i osoba koja daje obavijest. Osobi koja je dala usmenu obavijest može se na njezin zahtjev dati prijepis zabilješke.

(6) Na traženje osobe koja je dužna dati obavijest zahtjev se mora podnijeti u pisanom obliku. U zahtjevu za davanje obavijesti treba navesti na koga se i na što se ona odnosi.

(7) Na traženje poreznog tijela, osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je dati obavijest u pisanom obliku u roku od osam dana od primitka zahtjeva za davanje obavijesti.

(8) U poreznom postupku porezno tijelo može koristiti obavijesti o činjenicama utvrđenima u jednom poreznom postupku, a koje mogu utjecati na utvrđivanje činjenica i okolnosti bitnih za oporezivanje drugoga poreznog obveznika.

(9) Ministar financija pravilnikom će propisati obvezu podnošenja statističkih izvješća Poreznoj upravi za potrebe utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje.

Nadležnost

Članak 172.

Ministarstvo financija, Porezna uprava i Carinska uprava su nadležne za primjenu propisa Europske unije o administrativnoj suradnji na području poreza na temelju Direktiva 2011/16/EU, 2010/24/EU i 2003/48/EZ.

Obvezna automatska razmjena informacija

Članak 177.

(1) Porezno tijelo obvezno je, automatskom razmjenom, dostavljati nadležnim tijelima drugih država članica informacije iz stavka 2. ovoga članka, koje su joj dostupne, a koje se odnose na porezno razdoblje počevši od 1. siječnja 2014.

(2) Razmjena informacija obuhvaća sljedeće posebne kategorije dohotka i imovine, kako su propisane u zakonodavstvu Republike Hrvatske:

1. dohodak od nesamostalnog rada,
2. primici članova upravnih odbora i upravnih vijeća,
3. proizvodi životnog osiguranja koji nisu obuhvaćeni drugim pravnim instrumentima razmjene informacija i drugim sličnim mjerama Europske unije,
4. mirovine,
5. vlasništvo nad nekretninama i dohodak od imovine i imovinskih prava.

Korištenje informacija i dokumenata

Članak 182.

(1) Informacije dobivene u skladu s ovim poglavljem mogu se koristiti za utvrđivanje i naplatu poreza iz članka 174. stavka 1. ovoga Zakona, za utvrđivanje i naplatu drugih tražbina iz članka 184. ovoga Zakona ili za utvrđivanje i naplatu doprinosa za obvezna osiguranja. Informacije se mogu koristiti i u sudskim i upravnim postupcima, pokrenutim zbog kršenja poreznog prava.

(2) Informacije i dokumenti primljeni u skladu s ovim poglavljem mogu se koristiti i u druge svrhe osim onih navedenih u stavku 1. ovoga članka, ako je to dopustilo nadležno tijelo države članice koje dostavlja informacije. Takvo se dopuštenje daje ako se informacije mogu koristiti u slične svrhe u državi članici nadležnog tijela koje ih je dostavilo.

(3) Porezno tijelo može proslijediti informacije iz stavaka 1. i 2. ovoga članka trećoj državi članici ako je država članica koja je dostavila informacije s tim suglasna. Smatra se da je država članica koja je dostavila informacije suglasna ako se u roku od 10 dana od zaprimanja obavijesti o namjeri prosljeđivanja informacija ne usprotivi takvom prosljeđivanju.

(4) Informacije, izvješća, izjave i svi drugi dokumenti ili njihove ovjerene preslike koji su dostavljeni poreznom tijelu u skladu s ovim poglavljem, mogu se koristiti kao dokazni materijal jednako kao i slične informacije, izvješća, izjave i ostali dokumenti od nekog tijela u Republici Hrvatskoj.

(5) Obveza čuvanja porezne tajne u skladu s člankom 8. ovoga Zakona odnosi se na informacije koje se u skladu s ovim poglavljem razmjenjuju između država članica.

Nadležnost i područje primjene

Članak 195.

(1) Porezna uprava je tijelo nadležno za razmjenu informacija između država članica Europske unije (u nastavku: država članica) o isplaćenim kamatama na dohodak od štednje nerezidentima država članica, kao i za primjenu pet Sporazuma sklopljenih između Europske unije i Švicarske federacije, Republike San Marino, Andore, Lihtenštajna i Monaca (u nastavku: treće države).

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka primjenjivat će se na svaki Sporazum koji će Republika Hrvatska sklopiti sa svakim ovisnim i pridruženim područjem država članica.

Svrha razmjene informacija

Članak 196.

(1) Cilj odredaba glave IX. ovoga Zakona je omogućiti da dohodak od štednje isplaćen u obliku kamata u Republici Hrvatskoj stvarnim korisnicima koji su fizičke osobe i rezidenti u drugoj državi članici, bude stvarno oporezovan u skladu sa zakonima države članice.

(2) Odredbe glave IX. ovoga Zakona primjenjivat će se na odgovarajući način na Sporazume iz članka 195. ovoga Zakona.

Stvarni korisnik

Članak 197.

Stvarni korisnik je fizička osoba koja je rezident druge države članice i kojoj je kamata isplaćena ili fizička osoba kojoj je isplata kamate osigurana, osim ako ta osoba ne pruži dokaz da kamata nije primljena ili da isplata nije osigurana u njegovu osobnu korist zbog jednog od sljedećih razloga:

1. smatra se isplatiteljem u smislu članka 199. ovoga Zakona;

2. djeluje za korist:

– pravne osobe,

– subjekta za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire sukladno posebnom propisu (u nastavku: UCITS), ili

– subjekta iz članka 200. ovoga Zakona. U tom slučaju fizička osoba koja prima kamatu ili kojoj je isplata kamate osigurana mora gospodarskom subjektu koji isplaćuje kamatu dostaviti ime, prezime i adresu subjekta kome će kamata biti isplaćena, a gospodarski subjekt dostavlja istu informaciju Poreznoj upravi.

3. djeluje u ime druge fizičke osobe koja je stvarni korisnik, te isplatitelju kamate dostavlja ime, prezime i adresu toga stvarnoga korisnika. Ako isplatitelj nema tu informaciju niti bilo koji drugi element na temelju kojeg bi identificirao stvarnog korisnika kamate, fizička osoba koja djeluje u njegovo ime smatrat će se stvarnim korisnikom.

Utvrđivanje identiteta i rezidentnosti stvarnoga korisnika

Članak 198.

(1) Isplatitelj je obavezan poduzeti mjere kako bi se utvrdio identitet i rezidentnost stvarnoga korisnika iz stavaka 2. i 4. ovoga članka.

(2) Identitet stvarnoga korisnika sastoji se od njegova imena, prezimena, adrese i ako postoji, poreznoga identifikacijskog broja koji je za porezne svrhe dodijelila država rezidentnosti.

(3) Podaci iz stavka 2. ovoga članka utvrđuju se na temelju putovnice ili službene osobne iskaznice. Ako adresa stvarnoga korisnika nije navedena u putovnici ili službenoj osobnoj iskaznici tada se ona utvrđuje na temelju nekog drugog dokumentiranog dokaza o adresi stvarnoga korisnika. Ako porezni identifikacijski broj nije unesen u putovnicu, službenu osobnu iskaznicu ili u neki drugi dokumentirani dokaz o rezidentnosti, koji za porezne svrhe predočuje stvarni korisnik, identitet stvarnoga korisnika nadopunjava se pozivanjem na datum i mjesto rođenja stvarnoga korisnika koji se uzima iz putovnice ili službene osobne iskaznice.

(4) Isplatitelj utvrđuje rezidentnost stvarnoga korisnika na temelju podataka o adresi stvarnoga korisnika. Smatra se da je stvarni korisnik rezident one države u kojoj ima stalnu adresu.

(5) Podaci iz stavka 4. ovoga članka utvrđuju se na temelju putovnice ili službene osobne iskaznice ili u slučaju potrebe, na temelju dokumentiranog dokaza što ga predoči stvarni korisnik, a prema postupku kako slijedi: ako se fizička osoba čija se rezidentnost utvrđuje na temelju putovnice ili službene osobne iskaznice koju je izdala država članica, izjasni kao rezident treće države, rezidentnost se utvrđuje na temelju dokaza o poreznoj rezidentnosti koju je izdalo nadležno tijelo treće države, a koju fizička osoba navodi kao državu rezidentnosti. Ako se ne predoči dokaz o poreznoj rezidentnosti, država koja je izdala putovnicu ili drugi službeni identifikacijski dokument smatra se državom rezidentnosti.

Isplatitelj

Članak 199.

Isplatitelj je svaki gospodarski subjekt, sa ili bez pravne osobnosti, koji isplaćuje kamatu ili osigurava isplatu kamate za izravnu korist stvarnoga korisnika bez obzira je li gospodarski subjekt ujedno i izravni dužnik kamate ili je samo subjekt koji je imenovan od strane dužnika ili stvarnoga korisnika da isplati kamatu ili da osigura isplatu kamate.

Isplatitelj po primitku

Članak 200.

(1) Svaki subjekt kome je kamata isplaćena ili isplata kamate osigurana za izravnu korist stvarnoga korisnika smatrat će se isplatiteljem po primitku za takvu isplatu.

(2) Stavak 1. ovoga članka ne primjenjuje se ako je gospodarskom subjektu koji obavlja ili osigurava isplatu kamate dostavljen službeni dokaz da se radi o primatelju:

1. pravnoj osobi, osim pravnih osoba iz stavka 7. ovoga članka ili
2. čija se dobit oporezuje prema načelima za oporezivanje trgovačkih društava ili
3. koji posluje kao UCITS.

(3) Subjekt iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje status isplatitelja po primitku u trenutak zaprimanja kamata ili osiguranja isplate kamata.

(4) Svaki gospodarski subjekt koji isplaćuje kamatu ili osigurava isplatu kamate subjektu koji se u smislu stavka 1. ovoga članka smatra isplatiteljem po primitku, sa sjedištem u drugoj državi članici, dužan je Poreznoj upravi dostaviti naziv i adresu tog subjekta kao i ukupni iznos isplaćene kamate ili osigurane isplate kamata. Porezna uprava će informaciju proslijediti nadležnom tijelu države članice u kojoj taj subjekt ima sjedište.

(5) Subjekt iz stavka 1. ovoga članka može odabrati mogućnost da ga se za potrebe ovoga Zakona smatra UCITS-om iz stavka 2. točke 3. ovoga članka, pod uvjetom da gospodarskom subjektu koji mu obavlja ili osigurava isplatu kamata dostavi službenu potvrdu izdanu od strane države članice u kojoj ima sjedište.

(6) Porezna uprava će potvrdu iz stavka 5. ovoga članka, izdati najkasnije u roku od dva mjeseca od dana zaprimanja zahtjeva.

(7) Pravne osobe koje se smatraju isplatiteljem po primitku iz ovoga članka su:

1. u Finskoj: avoin yhtiö (Ay) i kommandiittiyhtiö (Ky)/öppet bolag i kommanditbolag

2. u Švedskoj: handelsbolag (HB) i kommanditbolag (KB).

Isplaćena kamata

Članak 201.

(1) U smislu ovoga članka, isplaćene kamate su:

1. kamate isplaćene u gotovini ili uplaćene na račun, vezano za tražbine svake vrste, bez obzira na to jesu li te tražbine osigurane zalogom i bez obzira na to nose li pravo sudjelovanja u dobiti dužnika, a posebno prihod od državnih vrijednosnih papira i prihod od obveznica ili zadužnica, uključujući premije i nagrade u svezi s tim vrijednosnim papirima, obveznicama i zadužnicama. Zatezne kamate zbog kašnjenja u plaćanju ne smatraju se kamatom;

2. obračunate ili kapitalizirane kamate pri prodaji, reotkupu ili otplati tražbina iz točke 1. ovoga stavka;

3. primici od kamata koje su isplaćene izravno ili putem osoba iz članka 200. ovoga Zakona, a koje je raspodijelio:

– UCITS,

– subjekt koji koristi mogućnost da se s njim postupa kao s UCITS-om na temelju službene potvrde prema članku 200. stavku 5. ovoga Zakona,

– subjekt za zajednička ulaganja osnovan izvan područja Europske unije;

4. prihodi ostvareni pri prodaji, reotkupu ili otplati dionica ili udjela od izravnih ili neizravnih ulaganja, putem subjekata za zajednička ulaganja ili osoba, pod uvjetom da je više od 25% njihove imovine uloženo u tražbine iz točke 1. ovoga stavka, i to:

– UCITS,

– subjekt koji se smatra UCITS-om, i to na temelju potvrde iz članka 200. stavka 5. ovoga Zakona, i

– subjekt za zajednička ulaganja osnovan izvan područja Europske unije.

(2) Ako isplatitelj ne posjeduje informacije iz stavka 1. točaka 3. i 4. ovoga članka vezano za udio isplaćenih kamata u prihodima, isplaćenom kamatom se smatra ukupan iznos prihoda.

(3) Ako isplatitelj nema informacije o postotku udjela imovine uložene u tražbine ili u dionice ili udjele iz stavka 1. točke 4. ovoga članka, smatra se da je taj postotak iznad 25%. Ako isplatitelj ne može utvrditi iznos prihoda koji je stvarni korisnik ostvario, smatra se da iznos prihoda odgovara iznosu prihoda od prodaje, reotkupa ili otplate dionica ili udjela.

(4) Ako su kamate iz stavka 1. ovoga članka isplaćene ili uplaćene na račun osobe iz članka 200. stavka 2. ovoga Zakona, i ako se ne koristi opcija iz članka 200. stavka 5. ovoga Zakona, smatrat će se da se radi o isplati u trenutku kada je ta osoba ostvarila primitak kamate.

(5) Isplatitelj kamate iz stavka 1. točaka 2. i 4. ovoga članka dužan je izvijestiti Poreznu upravu o ukupnim obračunatim kamatama za razdoblje koje ne može biti dulje od jedne godine, čak i ako ne dode do prodaje, reotkupa ili otplate tijekom toga razdoblja.

(6) Kamata iz stavka 1. točaka 3. i 4. ovoga članka neće se smatrati isplaćenom kamatom u smislu ovoga Zakona ako su isplaćene:

1. od subjekata za zajednička ulaganja ili subjekata čije je sjedište u Republici Hrvatskoj, čija izravna i neizravna ulaganja u tražbine iz stavka 1. točke 1. ovoga članka ne prelaze 15 % njihove imovine,

2. od subjekata iz članka 200. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona, čija su sjedišta u Republici Hrvatskoj, a koji nisu odabrali mogućnost da ih se smatra UCITS-om sukladno članku 200. stavku 5. ovoga Zakona i čija izravna i neizravna ulaganja u tražbine iz stavka 1. točke 1. ovoga članka ne prelaze 15 % njihove imovine.

(7) Postoci iz stavka 1. točke 4. i iz stavka 6. ovoga članka utvrđuju se u skladu s investicijskom politikom na način na koji je ona uređena posebnim propisima koji uređuju tržište kapitala, pravilnicima, prospektima i statutima investicijskih fondova i drugih subjekata, a u slučaju nepostojanja navedenoga, utvrđuje se prema aktualnom sastavu imovine.

Informacije o kojima izvještava isplatitelj

Članak 202.

(1) Isplatitelji su obvezni Poreznoj upravi dostaviti, sljedeće informacije:

1. naziv isplatitelja, adresu sjedišta ili mjesta poslovanja isplatitelja,

2. identitet i rezidentnost stvarnog korisnika u skladu s člankom 198. ovoga Zakona,

3. broj računa stvarnoga korisnika ili, ako nije dostupan, opis tražbine na temelju kojeg se isplaćuje kamata, i

4. informacije vezane uz kamate isplaćene u skladu sa stavkom 2. ovoga članka.

(2) U minimalnoj količini informacija o isplaćenim kamatama koje je isplatitelj obvezan dostaviti, pravi se razlika između sljedećih kategorija kamata:

1. u slučaju kamata isplaćenih u smislu članka 201. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, iznos kamata isplaćenih u gotovini ili uplaćenih na račun,

2. u slučaju kamata isplaćenih u smislu članka 201. stavka 1. točke 2. ili 4. ovoga Zakona, iznos kamata ili prihoda, ili u nedostatku istih, puni iznos prihoda od prodaje, reotkupa ili otplate,

3. u slučaju kamata isplaćenih u smislu članka 201. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona, iznos prihoda ili puni iznos raspodijeljenog prihoda,

4. u slučaju kamata isplaćenih u smislu članka 201. stavka 4. ovoga Zakona, iznos kamate koji se dodjeljuje članovima subjekata iz članka 200. stavka 1. ovoga Zakona, koji ispunjavaju kriterije iz članka 197. ovoga Zakona,

5. u slučaju kamata isplaćenih u smislu članka 201. stavka 5. ovoga Zakona iznos obračunatih kamata na godišnjoj razini.

(3) Informacije iz stavaka 1. i 2. ovoga članka dostavljaju se elektroničkim putem u propisanom formatu.

(4) Rok za dostavu informacija iz stavaka 1. i 2. ovoga članka je 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Automatska razmjena informacija

Članak 203.

(1) Porezna uprava dostavlja informacije iz članka 202. ovoga Zakona nadležnom tijelu druge države članice u kojoj je stvarni korisnik rezident.

(2) Rok za dostavu informacija iz stavka 1. ovoga članka je 30. lipnja tekuće godine, za sve isplate kamata ostvarene tijekom prethodne kalendarske godine.

Prijelazno razdoblje

Članak 204.

(1) Obveza za prvu dostavu informacija iz članka 202. ovoga Zakona nastaje 31. ožujka u godini koja slijedi nakon godine pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

(2) Porezna uprava će hrvatskim rezidentima kojima je obustavljen porez po odbitku na isplaćene kamate u drugoj državi članici, osigurati povrat ovog poreza, na način da će im

odobriti uračunavanje poreza koji odgovara obustavljenom iznosu poreza po odbitku. Ako je iznos poreza po odbitku veći od iznosa poreza koji hrvatski rezident treba platiti prema nacionalnim propisima, Porezna uprava će razliku obustavljenog poreza po odbitku vratiti stvarnom korisniku.

(3) Ako isplaćene kamate iz članka 201. ovoga Zakona ne podliježu oporezivanju prema nacionalnom zakonodavstvu, Porezna uprava će na zahtjev stvarnog korisnika kamata koji je hrvatski rezident, vratiti iznos obustavljenog poreza po odbitku u drugoj državi članici.

(4) Uračunavanje ili povrat poreza po odbitku Porezna uprava izvršit će samo onda ako stvarni korisnik, hrvatski rezident, dostavi potrebne dokumente iz kojih se može utvrditi njegov identitet i iznos obračunatog, obustavljenog i uplaćenog poreza po odbitku.

(5) Porezna uprava će najkasnije u roku od trideset (30) dana od dana primitka zahtjeva stvarnog korisnika sukladno stavku 4. ovoga članka doznačiti iznos iz stavka 3. ovoga članka obračunat u kunama prema srednjem tečaju HNB-a na dan prijenosa, na račun stvarnog korisnika.

(6) Ako je osim poreza po odbitku iz stavka 2. ovoga članka kamata koju je primio stvarni korisnik, hrvatski rezident, bila oporezovana bilo kojom drugom vrstom poreza po odbitku, Porezna uprava će tako plaćeni porez uračunati prije postupka iz stavka 2. ovoga članka

(7) Na zahtjev stvarnog korisnika hrvatskog rezidenta, najkasnije u roku dva (2) mjeseca od dana zaprimanja zahtjeva, Porezna uprava će izdati potvrdu u svrhu neobustavljanja poreza po odbitku na isplaćene kamate u državama članicama. Potvrda vrijedi najviše tri godine, a sadrži:

– ime, prezime, adresu i porezni ili drugi identifikacijski broj, a u nedostatku istoga, datum i mjesto rođenja stvarnog korisnika,

– ime, prezime i adresu isplatitelja,

– broj bankarskog računa stvarnog korisnika, a u nedostatku istog instrument osiguranja.

Ovlasti ministra financija

Članak 205.

Ovlašćuje se ministar financija da do dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji provedbenim propisom podrobnije propiše provedbu članaka od 172. do 194. te od 195. do 204. ovoga Zakona.

Lakši porezni prekršaji

Članak 207.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba:

1. ako poslovne knjige i druge evidencije s pripadajućom dokumentacijom ne čuva na mjestu propisanom zakonom (članak 56. stavak 9.),
2. ako na početku poslovanja i krajem svake poslovne godine ne popiše svu imovinu i obveze (članak 56. stavak 13.),
3. ako ne popiše imovinu i obveze pri promjenama cijena dobara ili kod statusnih promjena ili prestanka obavljanja djelatnosti ili kod otvaranja postupka stečaja ili likvidacije (članak 56. stavak 14.),
4. ako na zahtjev poreznog tijela ne stavi na raspolaganje dokumentaciju o elektroničkom sustavu korištenom za vođenje poslovnih knjiga, evidencija i izvješća na propisani način (članak 57. stavak 6.),
5. ako ne prijavi činjenicu stjecanja većinskog udjela ili činjenicu da je u sustavu povezanih društava, u propisanom roku (članak 58. stavci 2. i 4.),
6. ako ne prijavi činjenicu promjene većinskog vlasnika u propisanom roku (članak 58. stavak 3.),
7. ako ne dostavi poreznom tijelu podatke o osobi i ovlašteniku za koje vodi račun, čuva ili kao zalog uzima vrijednosti ili ustupa pretinac (članak 61.),
8. ako u poreznoj prijavi iskaže netočne ili neistinite podatke (članak 63. stavak 2.),
9. ako ne izda poreznom obvezniku dokumentaciju potrebnu za poreznu prijavu (članak 63. stavak 4.),
10. ako se ne odazove na poziv poreznog tijela radi davanja obavijesti usmeno na službenom mjestu poreznog tijela (članak 69. stavak 4.),
11. ako na traženje poreznog tijela ne dostavi obavijest u pisanom obliku ili obavijest ne dostavi pravodobno (članak 69. stavak 7.),
12. ako ne podnese statistička izvješća Poreznoj upravi za potrebe utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje (članak 69. stavak 9.),
13. ako ometa očevid (članak 73. stavak 1.),
14. ako kao ovršenik koji na zahtjev poreznog tijela ne da podatke ili da netočne i nepotpune podatke o svojoj imovini i dohotku (članak 127.),
15. banka i Financijska agencija, svaka u okviru svojih obveza, ako ne postupe u skladu s člankom 140. ovoga Zakona,
16. ako ne dostavi poreznom tijelu podatke o isplaćenoj kamati fizičkim osobama-nerezidentima (članak 202. stavci 1. i 2.).

(2) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 100.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka

kaznit će se fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

(3) Novčanom kaznom od 200,00 do 20.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. točaka 8., 10., 11. i 12. ovoga članka kaznit će se fizička osoba (članak 63. stavak 2., članak 69. stavak 4., članak 69. stavak 7. i članak 69. stavak 9.).

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka.